

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia wtorek, 4 czerwca 2024 r.

Poz. 2924

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN.4131.227.2024 WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

z dnia 27 maja 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 z późn.zm.) stwierdzam nieważność uchwały Nr LXXVI/1/2024 Rady Miejskiej w Mrągowie z dnia 23 kwietnia 2024 r. w sprawie zmiany uchwały dotyczącej określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, w części obejmującej :

- § 1 pkt 3) uchwały, w zakresie nadającym nowe brzmienie § 6a ust. 2 i ust. 4 uchwały zmienianej
- § 1 pkt 3) uchwały, w zakresie nadającym nowe brzmienie § 6b ust. 3 i ust. 4 uchwały zmienianej

UZASADNIENIE

Rada Miejska w Mrągowie, na sesji w dniu 23 kwietnia 2024 r., działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 17 ust. 1 pkt 11, ust. 2 pkt. 2a, art. 50 ust. 6 i ust. 6a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn.zm.), wprowadziła zmiany do własnej uchwały Nr LXXII/1/2024, podjętej w dniu 8 lutego 2024 r., w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, poprzez uzupełnienie jej przepisów o zagadnienia dotyczące usług opiekuńczych, świadczonych w formie usług sąsiedzkich.

Uchwała zmieniająca wpłynęła do organu nadzoru w dniu 29 kwietnia 2024 r.

Materialną podstawę do uchwalenia przepisów dotyczących świadczenia usług sąsiedzkich, stanowi przepis art. 50 ust. 6a w zw. z ust. 6 ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z powołaną ustawą, w przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 6 określa także szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług.

Uchwała podejmowana w tym przedmiocie, stanowi akt prawa miejscowego. Tym samym, zawarte w niej regulacje, winny mieć charakter normatywny i mieścić się w granicach upoważnienia ustawowego. Jednocześnie należy wskazać, iż akty prawa miejscowego nie mogą zawierać powtórzeń przepisów powszechnie obowiązujących, zawartych w innych aktach normatywnych, w szczególności w aktach rangi ustawowej, bowiem ustawodawca, formułując określoną delegację do wydania aktu wykonawczego, przekazuje upoważnienie do uregulowania wyłącznie kwestii nieobjętych dotąd żadną normą o charakterze powszechnie obowiązującym, w celu ukształtowania stanu prawnego uwzględniającego m.in. specyfikę, możliwości i potrzeby środowiska, do którego właściwy akt wykonawczy jest skierowany.

W myśl art. 7 Konstytucji RP, organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Oznacza to, iż każda norma kompetencyjna musi być tak realizowana, aby nie naruszała innych przepisów ustawy. Zakres upoważnienia musi być zawsze ustalany przez pryzmat zasad demokratycznego państwa

prawnego, działania w granicach i na podstawie prawa oraz innych przepisów regulujących daną dziedzinę. Realizując kompetencję, organ musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu.

W ocenie organu nadzoru badana uchwała, w części wskazanej w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego, w sposób istotny narusza prawo, wykraczając poza materię przekazaną do uregulowania radzie gminy.

W treści uchwały zmieniającej, ustalając treść § 6a ust. 2 i ust. 4 uchwały zmienianej wskazano, iż :

- przyznanie usług sąsiedzkich następuje na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego lub z urzędu za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego
- zakres, wymiar, okres i miejsce świadczenia usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich ustala się w drodze decyzji administracyjnej na podstawie wywiadu środowiskowego, uwzględniając stan zdrowia osoby, na rzecz której usługi mają być świadczone, jej sytuację rodzinną i majątkową.

Powołane regulacje stanowią powtórzenia i modyfikacje przepisów ustawy o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 102 ust. 1 i ust. 2 ww. ustawy, świadczenia z pomocy społecznej są udzielane na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Pomoc społeczna może być udzielana także z urzędu.

Zgodnie natomiast z art. 106 ust. 1 i 4 ustawy o pomocy społecznej, przyznanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej, a decyzję o przyznaniu świadczenia, co do zasady wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego. Jednocześnie też, stosownie do treści art. 50 ust. 5 ustawy, ośrodek pomocy społecznej przyznając usługi ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia, a wymagane elementy decyzji administracyjnej dodatkowo określa przepis art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Analogicznie ocenić należy postanowienia uchwały zmieniającej, ustalającej treść § 6b ust. 3 i ust. 4 uchwały zmienianej, wedle których :

- pomoc w formie usług sąsiedzkich świadczona jest przez osobę pełnoletnią, niebędącą członkiem rodziny osoby na rzecz której świadczone są usługi sąsiedzkie tj.: małżonkiem, wstępnym ani zstępnym, mieszkającą w sąsiedztwie, która została zaakceptowana przez świadczeniobiorcę i organizatora usług sąsiedzkich,
- usługi sąsiedzkie mogą być wykonywane przez osoby nieposiadające kierunkowego przygotowania zawodowego, spełniające wymagania określone w art. 50 ust. 4a ustawy o pomocy społecznej,

podczas gdy szczegółowe wymagania dotyczące osób wykonujących usługi sąsiedzkie wynikają z treści art. 50 ust. 4a ustawy o pomocy społecznej.

Ostatecznie zatem, zakwestionowane w treści niniejszego rozstrzygnięcia regulacje, stanowią materię ustawową i wykraczają poza upoważnienie ustawowe określone w art. 50 ust. 6 i 6a ustawy o pomocy społecznej, czym naruszają w sposób istotny ten przepis.

Mając na uwadze powyższe, rozstrzygnięto jak w sentencji.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie trzynastu dni od daty jego doręczenia.

wz. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
Mateusz Szauer
I Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski